

Joi, 30 Aprilie, 2026

Sf. Ap. Iacob al lui Zevedeu

Faptele Apostolilor 8

²⁶ Și îngerul Domnului a grăit către Filip, zicând: „Ridică-te și mergi spre miazăzi, pe calea care coboară de la Ierusalim la Gaza; ea este pustie”.

²⁷ Și ridicându-se el, a mers. Și iată, un bărbat din Etiopia, famen¹, mare dregător al Candachiei², regina Etiopienilor, care era peste toată vistieria ei și care venise la Ierusalim să se închine,

²⁸ se întorcea acasă; și șezând în careta sa, îl citea pe profetul Isaia³.

²⁹ Iar Duhul i-a zis lui Filip: „Apropie-te și te alipește de careta aceasta”.

¹ = Eunuc. Despre fameni ca atare se vorbește la Mt 19, 12 (vezi și nota). Prin generalizare, termenul de „eunuci” îi desemna pe înalții demnitari ai curților imperiale din răsărit, cu mare influență în treburile politice și casnice, așa cum îi cunoaștem, de pildă, din istoria Bizanțului.

² Candachia nu era un nume propriu, ci desemna calitatea de regină a Nubiei (partea de dincolo de prima cataractă a Nilului, Sudanul egiptean); echivalentul feminin al cuvântului Faraon.

³ Era în obișnuința anticilor să citească cu voce tare.

³⁰ Și Filip a alergat și l-a auzit citindu-l pe profetul Isaia și i-a zis: „Înțelegi tu oare ce citești?”

³¹ Iar el a zis: „Cum aș putea-o, dacă nu mă va călăuzi cineva?”⁴ Și l-a rugat pe Filip să se urce și să șadă cu el.

³² Iar locul din Scriptură pe care-l citea era acesta: **Ca o oaie la'njunghiere S'a adus și ca un miel fără de glas în fața celui ce-l tunde, așa El nu-Și deschide gura.**

³³ Întru smerenia Lui I s'a răpit dreptatea. Neamul Său cine-l va spune? Că viața I se ia de pe pământ.⁵

³⁴ Iar famenul, răspunzând, i-a zis lui Filip: „Rogu-te, despre cine zice profetul acesta?, despre sine, sau despre altcineva?”

³⁵ Iar Filip, deschizându-și gura și începând de la scriptura aceasta, i L-a binevestit pe Iisus.

³⁶ Și pe când mergeau ei pe cale,

⁴Text fundamental pentru lectura Sfintei Scripturi. De aici, trebuința tot mai acută, în zilele noastre, a unor ediții biblice adnotate sau comentate.

⁵Profetie mesianică din Is 53. Text, într'adevăr, dificil, care solicită o lectură critică și o exegeză aparte.

au ajuns la o apă; iar famenul a zis: „Iată apă. Ce mă împiedică să fiu botezat?”

37 Filip a zis: „Dacă tu crezi din toată inima, este cu putință”. Și el, răspunzând, a zis: „Cred că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu”.

38 Și a poruncit să stea careta; și s’au coborât amândoi în apă – și Filip, și famenul – și l-a botezat.

39 Iar când au ieșit din apă, Duhul Domnului l-a răpit pe Filip și famenul nu l-a mai văzut. Și el s’a dus în calea sa, bucurându-se.

Ioan 6

40 Că aceasta este voia Tatălui Meu, ca tot cel care-L vede⁶ pe Fiul și crede în El să aibă viață veșnică, și Eu îl voi învia în ziua de apoi”.

41 Deci Iudeii murmurau împotriva-I fiindcă spusese: „Eu sunt Pâinea Care S’a pogorât din cer”,

42 și ziceau: „Oare nu este acesta Iisus, fiul lui Iosif, pe ai cărui tată și mamă noi îi știm? Cum de spune el acum: M’am pogorât din cer!?...”.

43 Iisus, răspunzând, le-a zis: „Nu murmurăți între voi.

⁶A-L vedea pe Fiul: a descifra în El „pecetea” Tatălui și a-L recunoaște astfel ca Fiu al lui Dumnezeu.

44 Nimeni nu poate veni la Mine dacă nu-l va atrage Tatăl, Cel ce M’a trimis, și Eu îl voi învia în ziua de apoi.⁷

Tâlcuire

Sfântul Filip l-a întrebat pe famen: „Înțelegi, oare, ce citești?”. Acela a răspuns: „Cum aş putea să înțeleg, dacă nu mă va călăuzi cineva?” Cât de adesea trăiesc același lucru cei ce citesc cuvântul lui Dumnezeu și scrierile Părinților! Cele citite nu intră în cap; mintea nu poate să ia aminte la lucrurile scrise acolo și să le încapă, de parcă ar fi vorba despre ceva străin ei, despre lucruri dintr-un tărâm necunoscut. Iată că aici este nevoie de un tâlcuitor deprins cu lucrurile de care este vorba. Sfântul Filip avea același duh care a dat și proorociile și nu i-a venit greu să tâlcuiască locul care îl frământa pe famen. Așa e și cu noi acum: trebuie să găsim un om care să stea pe acea treaptă a vieții și a cunoștinței de care este legată scriptura ce ne frământă, și

⁷Sfânta Scriptură versiune diortosită după *Septuaginta*, redactată și adnotată de Mitropolit Bartolomeu Valeriu Anania

el o va tâlcui fără vreo ostenea-lă, căci fiecare are treapta sa de orizont duhovnicesc. Cel aflat pe o treaptă mai joasă nu vede tot ce vede cel aflat pe o treaptă mai înaltă, ci poate numai să ghicească. De se întâmplă ca scriptura ce n-o putem noi înțelege să atingă o treaptă mai înaltă, iar tâlcuitorul întâlnit de noi stă pe o treaptă mai joasă, el nu ne va tâlcui așa cum se cuvine, ci va adapta totul la orizontul său și lucrul cu pricina va rămâne pentru noi la fel de întunecat ca mai înainte. Se cade să ne minunăm de ușurătatea cu care se apucă să tâlcuiască cele ale Scripturii oameni cu totul străini de tărâmul de care țin aceste lucruri. Și totul iese din ei pe dos decât cum trebuie; însă a se fâli cu tâlcurile lor nicicum nu uită.⁸

⁸ Sfântul Teofan Zăvorâtul, *Tâlcuri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an*.